

Svar lämnat av (*kommun, landsting, organisation etc.*):
Svenska Psykiatriska Föreningen

Döp det ifyllda remissunderlaget, spara det på din dator och skicka som bifogad fil till adressen nedan.

Remiss

Remissvar lämnas i kolumnen *Tillstyrkes term* och *Tillstyrkes def(inition)* och eventuella synpunkter skrivs i kolumnen *Synpunkter*.

Begreppen redovisas i Socialstyrelsens terminologimall som är i tabellform med följande fält:

- Fältet *term* innehåller termen för begreppet i fråga.
- Fältet *definition* innehåller **begreppets** definition. Definitionen beskriver innebörden av begreppet och ska vara oberoende av hur en verksamhet är organiserad eller vilka ekonomiska ersättningssystem man arbetar med. En definition bör kunna bytas ut mot termen i löpande text och skrivs därför med liten begynnelsebokstav och avslutas utan punkt. **Definitionen inleds med det överordnade begreppet.**
- Fältet *kommentar och användningsområde* innehåller eventuell information om hur och i vilket sammanhang begreppet kan användas.
- Fältet *synonym* innehåller information om eventuell synonym och avrådd term.
- Fältet *källa* anger ursprunget till definitionen. Om källfältet är tomt betyder det att det inte finns någon skriftlig källa, resultatet har arbetats fram av arbetsgruppen.

För mer information om terminologiska skrivregler och om skillnaden mellan definition och ordförklaring, se dokumentet Informationsblad terminologiremiss.

Besvarad remiss skickas **senast den 27 juni** 2011 till: socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

Förslag att ta ställning till

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker		tillstyrker		synpunkter på term, definition och kommentar
					er	er	er	er	
					term	def			
					ja	n ej	ja	n ej	
asteriskkod	se under kommentar till diagnoskod			Ny termpost		X		X	<p>Termen bör ha en mer utförlig definition än den som finns i kommentaren, begreppet manifestation bör förklaras. Principiellt är det inte användarvänligt att som enda definition ge en hänvisning till en kommentar under en annan term.</p> <p>Asteriskkod står i kommentaren dit man hänvisas inom parentes – är inte ”manifestationskod” en term som bättre beskriver begreppet och asteriskkod ett slarvigt uttryck som utgår från den lösning som tillämpas vid kodning?</p> <p>Borde inte ”asteriskkod” vara en avrådd synonym till ”kod för manifestation” ?</p> <p>Jämför http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/Documents/Val_av_hd_rev091110.pdf sidan 5</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
daggerkod	se under kommentar till diagnoskod			Ny termpost		X		X	<p>Termen bör ha en mer utförlig definition än den som finns i kommentaren. Principiellt är det inte användarvänligt att som enda definition ge en hänvisning till en kommentar under en annan term.</p> <p>Daggerkod står i kommentaren dit man hänvisas inom parentes – är inte ”etiologisk kod” en term som bättre beskriver begreppet och daggerkod ett slarvigt uttryck som utgår från den lösning som tillämpas vid kodning?</p> <p>Borde inte ”daggerkod” vara en avrådd synonym till ”kod för etiologi” ?</p> <p>Jämför http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/Documents/Val_av_hd_rev091110.pdf sidan 5</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
diagnos	bestämning och benämning av sjukdom, skada, störning eller förändring i kroppsfunktion	<p>Processen att fastställa en patients diagnos kallas att diagnostisera eller att ställa diagnos. Observera skillnaden mellan att ställa diagnos och att klassificera den, dvs. att ange motsvarande diagnoskod. Diagnosens formulering behöver inte överensstämma med kodtexten i den statistiska klassifikation som används.</p>		Socialstyrelsens termbank, senast beslutad 2005	X			X	<p>Formuleringen ”bestämning och benämning av...” är inte helt lättillgänglig. ”Beskrivning av bedömning av tillstånd som är i fokus för en patients vårdkontakt. Beskrivningen kan gälla sjukdom, skada, störning eller förändring i funktion”</p> <p>Kommentaren är mindre tydlig än motsvarande formulering i http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/Documents/Val_av_hd_rev091110.pdf</p> <p>”Det är viktigt att skilja på de två momenten att ställa en diagnos respektive att klassificera en ställd diagnos. I det första fallet gör man en bedömning av vilken sjukdom patienten lider av och formulerar en diagnos.</p> <p>I det senare väljer man vilken eller vilka koder som bäst beskriver den ställda diagnosen med hjälp av ett statistiskt kodverk, exempelvis en diagnosklassifikation som KSH97. Det som ska dokumenteras i journalen är den ställda diagnosen och tillhörande diagnoskoder men inte kodtexten.”</p>

Borttaget: patients

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
diagnoskod	statistisk kod för klassificering av diagnoser	<p>Man skiljer på ”att ställa diagnos” och ”att klassificera en diagnos”. I det första fallet görs en bestämning av patientens tillstånd. I det andra fallet anger man koden för den statistiska kategorin som diagnosen tillhör med hjälp av en sjukdomsklassifikation såsom KSH97 eller ICD-10-SE.</p> <p>En diagnos kan motsvaras av en eller flera diagnoskoder, t.ex. kod för manifestation (asteriskkod) och etiologi (daggerkod) eller kod för skadans natur och skadans uppkomstsätt.</p>		Ny termpost	X			X	<p>I definitionen används formuleringen ”statistisk kod” . Innebörden av detta är knappast intuitiv, är termen definierad? Tillför den något? Definitionen ”kod för diagnostisk kategori en i en klassifikation” kanske kan vara ett alternativ.</p> <p>Formuleringen ”att klassificera en diagnos” torde för många i första hand föra tankarna till hur en diagnostisk kategori placeras in i en klassifikation. Är det verkligen vanligt att det används i den betydelse som kommentaren nämner?</p> <p>Föreslår att kommentaren om att ”ställa en diagnos” flyttas till denna terms definition.</p>
ställa diagnos	se under kommentar till diagnos och diagnoskod			Ny termpost	X			X	<p>Förslag på definition. ” Processen att bedöma och beskriva en patients tillstånd”</p>
diagnostisera	se under kommentar till diagnos och diagnoskod			Ny termpost	X			X	<p>Förslag på definition. ” Processen att bedöma och beskriva en patients tillstånd”</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
huvuddiagnos	diagnos eller tillstånd som en patient huvudsakligen har utretts eller behandlats för under en vårdkontakt såsom det har formulerats vid vårdkontaktens slut	Om det finns mer än ett tillstånd som uppfyller kriterierna för huvuddiagnos ska diagnosen för det tillstånd som förbrukat mest resurser väljas.		Ny termpost	X			X	Jämför http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/Documents/Val_av_hd_rev091110.pdf ”det tillstånd som, efter utredning, visat sig vara den primära anledningen till vård.” Formuleringen ”såsom det har formulerats vid vårdkontaktens slut kan strykas. Den kan föras till kommentaren.
Diagnos” bidiagnos	annan diagnos än huvuddiagnos som blivit föremål för utredning eller behandling under en vårdkontakt	Flera bidiagnoser kan anges.		Ny termpost	X			X	Definitionen innebär en insnävning jämfört med formuleringen i ” http://www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/Documents/Val_av_hd_rev091110.pdf ” Där ges anvisningen ” Utöver den obligatoriska huvuddiagnosen kan som bidiagnoser registreras ett eller flera tillstånd som haft betydelse för det aktuella vårdtillfället.”

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker term		tillstyrker def		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
klassifikation	<p>sammanställning av varandra ömsesidigt uteslutande kategorier avsedda för att aggregera data</p>	<p>Klassifikationer används i första hand för statistiska ändamål.</p> <p>I idealfallet är en klassifikation fullständig, dvs. den har kategorier för alla tänkbara fall, vilket innebär behov av restkategorier för ”andra specificerade fall” och ”ospecificerade fall”. Den är hierarkisk, vilket medger aggregering av data till olika nivåer. Den är försedd med numeriska eller alfanumeriska koder, vilkas uppbyggnad avspeglar hierarkin i klassifikationen.</p> <p>Klassifikationer inom vård och omsorg varierar i omfattning från fullständiga klassifikationer till enklare kodverk Ett exempel på en fullständig klassifikation är den internationella statistiska klassifikationen av sjukdomar och relaterade hälsoproblem (ICD-10-SE). Enklare kodverk avser t.ex. kön, boendeform och verksamhetsområden.</p>		Ny termpost	x			x	<p>Kommentarens inledande mening - ”klassifikationer används i första hand för statistiska ändamål”- väcker en del frågor; det är kanske inte själva klassifikationen som används för statistiska ändamål utan snarare de ingående kategorierna? Kanske den inledande meningen kan utgå?</p> <p>Definitionens formulering om ”varandra ömsesidigt uteslutande kategorier” är ju giltig på en och samma nivå i en klassifikation – men inte om kategorier från olika nivåer betraktas. Detta kanske borde förtydligas?</p> <p>Formuleringen om att kategorierna i en klassifikation är ”avsedda för att aggregera data” ter sig onödigt snäv. Kategorierna kan vara viktiga verktyg i en beskrivning av en företeelse och de används ofta för kommunikation i sammanhang som inte alls har med aggregering av data att göra</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
kodning	(inom vård och omsorg:) det att ange vilken eller vilka koder som ska användas för att beskriva en viss företeelse	<p>Exempel på företeelser som kan kodas är diagnoser (diagnoskod, ICD-kod), åtgärder (KVÅ-kod), funktionstillstånd (ICF-kod) och läkemedel (ATC-kod).</p> <p>ICD står för den internationella sjukdomsklassifikationen (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems).</p> <p>KVÅ står för klassifikation av vårdåtgärder. ICF står för klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (International Classification of Functioning, Disability and Health).</p> <p>ATC står för Anatomical Therapeutic Chemical Classification System.</p>		Ny termpost	x			x	<p>Innebär kodningen verkligen att man anger vilken kod som ska användas för att <u>beskriva</u> en företeelse? En beskrivning kan med fördel göras med en fritextformulering, en kod är i sig en ganska dålig beskrivning.</p> <p>Momentet kodning innebär snarare att man genom att ange en kod dokumenterar till vilken kategori i ett kodverk som en företeelse förs.</p>

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa	tillstyrker <i>term</i>		tillstyrker <i>def</i>		synpunkter på term, definition och kommentar
					ja	n ej	ja	n ej	
kodning	(i biobankssammanhang:) operation vid vilken data översätts från en form till en annan	Benämningen kodning bör inte användas som alternativ till t.ex. pseudonymisering eller ommärkning eller motsvarande.		Socialstyrelsens termbank, beslutad 2009 [Finns med för att visa att kodning kan ha lite olika betydelse i olika sammanhang]					
kodverk	enklare form av klassifikation med tillhörande koder	Exempel är kodverk för kön, för boendeform och för verksamhetsområde.		Ny term	x		x		Är det verkligen ett krav att ett godverk ska innehålla koder? Det kan låta självklart men det är nog ofta som kodverk får beteckna uppsättning kategorier utan att kategoriernas eventuella koder ingår i begreppet. Kodverket för verksamhetsområde är i så dåligt skick att det kanske är ett mindre väl valt exempel.